

Beslutningsforslag nr. B 6. Fremsat den 3. oktober 1979 af Kaj Hansen (DKP), Jørgen Jensen (DKP) og Freddy Madsen (DKP)

Forslag til folketingsbeslutning om en omlægning af skattelovgivningen

Folketinget opfordrer regeringen til at omlægge skattelovgivningen efter følgende retningslinjer:

1. Ligningsmæssige fradrag erstattes af et personfradrag på 40.000 kr.
2. Statskatteskalaen gøres mere progressiv.
3. Skatteloftet over de samlede indkomst- og formueskatter hæves til 85 pct.
4. a) Fradragsretten for private renteudgifter ophæves over en 10-15-årig periode.
b) Fradragsretten for ejendomsskatter ophæves.
c) Lejeværdi af egen bolig ophæves over en 10-15-årig periode.
5. Til den skattepligtige indkomst medregnes formuegevinster:
  - a) kursgevinster på obligationer, pantebrev, aktier og landbrugets stambesætning,
  - b) ved salg af private samlinger af malerier, frimærker, antikviteter, guld, sølv og lignende investeringsmæssige aktiver,
  - c) skattefriheden for parcelhuse efter to års ejetid isoleres ved en indefrysning af de samfundsskabte værdistigninger, men en skærpelse indtil da bør gennemføres.
6. Skattekontrolloven effektiviseres:
  - a) Ligningslisterne offentliggøres.
  - b) Tinglysningsloven ændres, så ligningsmyndighederne får opgivet navn og adresse på sælger og køber ved alle ejerskifter af værdipapirerne.
  - c) Der indføres registreringspligt for opbevaringer i bankbøks.
  - d) Til den skattepligtige indkomst medregnes 5 pct. af private aktivers (ekskl. fast ejendom) forsikringsværdi over 300.000 kr., når fradragsretten for renter af privat gæld er ophævet.
7. Afskrivningsloven ændres, så der kun tilledes følgende afskrivninger:
  - a) 2 pct. på bygninger,
4 pct. på særlige installationer på bygninger,
15 pct. på driftsmidler i anskaffelsesåret og
20 pct. på driftsmidler i de følgende år.
  - b) Afskrivningsreglerne for skibe bevares midlertidigt og forbeholdes ordrer på danske virksomheder.
  - c) Lovene om investeringsfond, etableringskonto, ekstraordinære afskrivninger og forskudsafskrivninger ophæves.
8. Selskabsskatten ændres med:
  - a) en forhøjelse af skatten til 55 pct.
  - b) provenufordeling med 50 pct. til henholdsvis stat og kommune,
  - c) der indføres samtidighedsskat i stedet for efterfølgende skat, regnskabsåret må ikke overstige 12 måneder, og selvangivelsen skal indsendes senest 4 måneder efter regnskabsårets udløb,
  - d) selskab og hovedaktionær skal lignede samtidig,
  - e) erhvervs- og finansieringsprægede fonds beskattes som aktieselskaber. Egentlige fonds sættes under kommunalbestyrelsens tilsyn. Alle fondsregnskaber skal være offentligt tilgængelige.
  - f) kommanditselskaber beskattes som aktieselskaber, og kommanditisterne sidestilles med aktionærer,
  - g) adgangen til skønsmæssig skat efter bruttoomsætning af olieselskaber og andre udvides,
  - h) forsikringselskabernes skattefrie henlæggelser til tekniske reserver under selskabsskattelovens § 13, stk. 2, ophæves.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er i store træk en genfremsettelse af tidligere fremsatte forslag, se Folketingstidende 1978-79, forhandlingerne, sp. 412 og 1366 samt tillæg A, sp. 597.

Hovedsigtet med forslaget er dels at udnytte det flertal, som den socialdemokratiske skatte- og afgiftsminister konstaterede i Folketinget den 18. maj 1978 (sp. 10147):

at der var et flertal i folketinget for at begrænse rentefradragsreglerne, for en beskatning af egentlige kapitalgevinster, for en forenkling af det nuværende indkomstkattesystem og for en forhøjelse af bundfradraget og forlængelse af proportionalstrækket.

Forslagets andet hovedsigte er at fremhæve de centrale områder for en kommunistisk skattereform, som giver en mere retfærdig byrdefordeling.

Ved første behandling den 2. maj 1978 gik kritikken nærmest på, at forslaget kom for tidligt og vi burde afvente den socialdemokratiske regerings oplæg til en skattereform. Ved førstebehandlingen efter SV-regeringens dannelse, den 31. oktober 1978, var der kun tale om en total afvisning af forslaget fra regeringens side, og det siger lidt om socialdemokratiets magtesløshed i denne borgerlige regering.

Presset fra befolkningen er ikke blevet mindre. Sidst har anlægs- og bygningsgruppen i SID udtalt, at skattereforplanerne skal virkeliggøres med effektivt indgreb i fradragsjunglen som første fase.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har udgivet en studie i ulighed: »Private pensionsordninger – opsparing eller skattefidus?«. Pjecen indeholder en række eksempler på, hvordan de gældende skatte-regler for pensionsordninger kan udnyttes af de mere velhavende befolkningsgrupper til at nedbringe skat og opsamle store formuer til alderdommen. DKP foreslår, at alle formuegevinster medregnes til den skattepligtige indkomst, og det betyder selvfølgelig også, at de løbende udbetalinger fra fonds skal beskattes.

Der synes at gælde en praktisk taget ufravigelig regel med hensyn til regeringens og folketingets behandling af forslag, der fremkommer fra DKP. Ved fremkomsten afvises de som komplet uantagelige, eller også – efter at DKP på ny er kommet i folketinget – syltes de i udvalg. En passende tid efter, når det kan påregnes, at offentligheden har glemt, hvem den oprindelige forslagsstiller var, dukker hovedprincipperne i dem imidlertid op igen, men nu i en ændret udformning, der kan give det udseende af, at regeringen selv er initiativtager.

Sådan er det også gået med det skattelovsfor-slag, som DKP udarbejdede i 1964, og som gik ud på at fjerne alle fradrag i de skattepligtige indkomster og derefter beskatte indkomsterne efter en skatteskala, der virkelig lagde byrderne på de bredeste skuldre. Forslaget blev ved sin fremkomst fejlet af bordet. Men adskillige år efter viste det sig, at de tanker, der indeholdt, alligevel havde vundet regeringens opmærksomhed. Nu var det blot den selv, der havde fundet på, at fradragsreglerne skulle saneres, helst i så vid en udstrækning, at der ingen fradrag blev tilbage, og et indkomstska-teudvalg bestående af eksperter blev sat til at arbejde med tanken.

Dette udvalg er indtil nu fremkommet med ikke mindre end tre betænkninger, hvoraf den sidste, hvad ophævelsen af skattefradragene angår, til forveksling er sammenfaldende med DKPs oprindelige forslag. For så vidt må betækningsudkastet betegnes som positivt. Med hensyn til fordelingen af skatterne, efter at fradragene er afskaffet, er udvalget imidlertid ikke gået videre end den nu-gældende skatteordning, hvad der bl. a. indebærer en utilstrækkelig skatteprogression og en fortsat lemfældig holdning til skattesnyderiet, der ifølge DKPs skøn løber op i et beløb svarende til »sorte« indkomster på omkring 18 mia kr. om året.

Til afhjælpning af disse mangler tjener den ajourføring af DKPs tidligere skattelovsfor-slag, som belyses i det følgende.

Til præcisering af forslagens sigte og rækkevidde skal oplyses, at det kun vedrører indkomstbeskat-

ningen til staten, derimod ikke til kommunerne, som hver især uafhængigt af staten fastsætter, hvor stor en indkomstskat de vil udskrive til dækning af egne aktiviteter ved siden af de tilskudsbeløb, de måtte modtage fra staten.

Forslaget forudsætter endvidere, at der gøres en virkelig alvorlig indsats for at finde frem til de hidtil »sorte« indkomster. Det må imidlertid realistisk erkendes, at dette ikke vil kunne lykkes til fuldkommenhed, hvorfor der er regnet skønmæssigt med, at 5 pct. af de samlede indkomster stadig væk vil kunne unddrages beskatning.

Endelig indeholder forslaget en skatteskala, der fritager alle indkomster indtil 40.000 kr. for indkomstskat til staten og samtidig rummer væsentlige skattelettelser for indkomster fra de nævnte 40.000

op til 110.000 kr. Omvendt indebærer forslaget en tiltagende skærpeelse af indkomstbeskatningen, efterhånden som man bevæger sig fra 110.000 kr.s grænsen og op imod de højeste topindtægter.

Som grundlag for de konkrete beregninger, der tænkes at skulle have gyldighed for perioden 1. april 1978 – 30. marts 1979, er benyttet den samlede indkomst, som befolkningen bl. a. ifølge vismændenes prognoser kan påregne at ville opnå i løbet af denne periode. For det andet er der, hvad den samlede skatteudskrivning angår, regnet med det samme beløb, som regeringen selv har forudset i det seneste finanslovsforslag.

Den samlede skattepligtige indkomst bliver herfter på 264 mia kr. – et beløb, der fremkommer, som det er vist i efterfølgende opstilling:

Tabel 1. Beregning af personlige indkomster 1978–79

Bruttofaktorindkomst	285 mia kr.
Heraf offentlig BFI	62 mia kr.
Privat BFI	223 mia kr.
Privat nettofaktorindkomst	178 mia kr.
Offentlige lønninger	49 mia kr.
Tilsammen	227 mia kr.
Renter til udlandet, 50 pct. stat	2 mia kr.
Rest	225 mia kr.
Transfereringer	49 mia kr.
Tilsammen, privat NFI	274 mia kr.
Selskabshenlæggelser inkl. fonds	6 mia kr.
Arbejdsgiverbidrag til sociale sikringsordninger	4 mia kr.
<i>Til rest som personlige indkomster .....</i>	<i>264 mia kr.</i>

Tabel 2. Beregnet indkomstskat til staten 1978–79

Samlet skat på indkomst og formue inkl. folkepensionsbidrag	68.280 mill. kr.
Heraf afregnes til kommunerne	34.360 mill. kr.
Til rest som statslig indkomst- og formueskat m. v.	33.920 mill. kr.
Formueskat	600 mill. kr.
Til rest som indkomstskat til staten samt folkepensionsbidrag	33.320 mill. kr.
Til dækning af 5 pct. skattesnyderi udskrives	1.753 mill. kr.
<i>Indkomstskat til staten, i alt .....</i>	<i>35.073 mill. kr.</i>

De personlige indkomster kan beregnes at fordele sig efter indkomststørrelse som vist i følgende opstilling:

Beregnet personlig indkomstfordeling 1978-79

Indkomststørrelse kr.	Antal indkomster 1.000 stk.	Samlet indkomst mill. kr.
Indtil 10.000	501	2.000
10- 20.000	360	5.400
20- 30.000	409	10.220
30- 40.000	348	12.180
40- 50.000	320	14.400
50- 60.000	316	17.380
60- 70.000	284	18.460
70- 80.000	247	18.530
80- 90.000	239	20.310
90-100.000	231	21.940
100-120.000	353	38.520
120-140.000	106	13.700
140-160.000	74	11.090
160-180.000	66	11.210
180-200.000	54	10.240
200-220.000	36	7.540
220-240.000	26	5.970
240-260.000	19	4.750
260-280.000	15	4.040
280-300.000	11	3.180
300 og derover	35	12.940
I alt	4.050	264.000

Mens denne opstilling viser, hvor mange indkomster der findes inden for de forskellige indkomststørrelser, og hvor stor en samlet indkomstmasse de udgør, er der i den følgende opstilling foretaget en opspaltning af de enkelte indkomster på hver af de indkomstintervaller, de hver især spænder over, hvorved man når frem til størrelsen af den samlede indkomstmasse, der findes inden for de enkelte indkomstintervaller. Eksempelvis er

en indkomst på 25.000 kr. delt op i tre intervaller, nemlig 10.000 kr. på intervallet indtil 10.000 kr., 10.000 kr. på intervallet mellem 10. og 20.000 kr. og 5.000 kr. i intervallet 20.-30.000 kr.

Efter denne intervalopspaltning er beskatningskalaen, der fremgår af samme opstilling, udformet således, at den giver det ønskede skattebeløb med en progression, der tilfredstiller målet for en rimelig fordeling af skattebyrden på mindre og større indtægter.

Forslag til indkomstskatteskala i statsindkomstbeskatningen 1978-79

Indkomstinterval 1.000 kr.	Indkomstmasse i intervallet mill. kr.	Foreslået beskatningsprocent	Skatteprovenu mill. kr.
Indtil 10	37.490	0	0
10- 20	33.690	0	0
20- 30	29.840	0	0
30- 40	26.060	0	0
40- 50	22.720	10	2.272
50- 60	19.540	10	1.954
60- 70	16.540	10	1.654
70- 80	13.890	20	2.778

80- 90	11.450	30	3.435
90-100	9.100	30	2.730
100-120	12.060	30	3.618
120-140	7.700	40	3.080
140-160	5.970	50	2.985
160-180	4.570	55	2.514
180-200	3.360	60	2.016
200-220	2.460	60	1.476
220-240	1.850	60	1.110
240-260	1.410	60	846
260-280	1.060	60	636
280-300	800	60	480
300 og derover	2.440	60	1.464
I alt	264.000		35.048

Tabel 4. Forslag til DKP-skala

Indkomstinterval 1.000 kr.	1.000 stk. Antal indkomster i indkomstinterval	Indkomstmasse i interval mill. kr.	DKP skatteprocent	Skatteprovenu mill. kr.
Indtil 10	4.050	37.490	0	0
10- 20	3.549	33.690	0	0
20- 30	3.189	29.840	0	0
30- 40	2.780	26.060	0	0
40- 50	2.432	22.720	10	2.272
50- 60	2.112	19.540	10	1.954
60- 70	1.796	16.540	10	1.654
70- 80	1.512	13.890	20	2.778
80- 90	1.265	11.450	30	3.435
90-100	1.026	9.100	30	2.730
100-120	795	12.060	30	3.618
120-140	442	7.700	40	3.080
140-160	336	5.970	50	2.985
160-180	262	4.570	55	2.514
180-200	196	3.360	60	2.016
200-220	142	2.460	60	1.476
220-240	106	1.850	60	1.110
240-260	80	1.410	60	846
260-280	61	1.060	60	636
280-300	46	800	60	480
300 og derover	35	2.440	60	1.464
		264.000		35.048

Fire typiske eksempler på virkninger af DKPs
skatteforslag:

Eksempel 1:

Arbejdsmand, lejer, løn 80.000 kr., personfradrag 13.300 kr. og ellers ingen fradrag.

Statsskat nu	14.261 kr.
DKP-skat.....	5.000 kr.
Skattelettelse.....	9.261 kr.

Eksempel 2:

Pensionist med pension plus rente på i alt 35.000 kr., særligt personfradrag 24.700 kr.

Statsskat nu	1.710 kr.
DKP-skat.....	0 kr.
Skattelettelse.....	1.710 kr.

Eksempel 3:

Funktionær, parcelhusejer, løn 120.000 kr. Ligningsmæssige fradrag 15.000 kr.

Statsskat nu	22.511 kr.
DKP-skat	17.000 kr.
Skattelettelse	5.511 kr.

Eksempel 4:

Nulmillionær. Bruttoindkomst 800.000 kr. Ligningsmæssige fradrag 800.000 kr.

Statsskat nu	0 kr.
DKP-skat	418.000 kr.
Skatteforhøjelse	418.000 kr.

Tabel 3. Beregningseksempler på DKP-skat

Bruttoindkomst kr.	Skattepligtig indkomst kr.	Statsskat o. a. bidrag	DKP-skat kr.	Forskel kr.
16.625	13.300	0	0	0
22.222	20.000	1.805	0	÷ 1.805
30.000	27.300	3.163	0	÷ 3.163
40.000	35.200	4.632	0	÷ 4.632
45.455	40.000	5.525	546	÷ 4.979
50.000	44.000	6.269	1.000	÷ 5.269
60.000	51.000	7.571	2.000	÷ 5.571
70.000	59.500	9.152	3.000	÷ 6.152
80.000	64.000	9.989	5.000	÷ 4.989
90.000	72.000	11.621	8.000	÷ 3.621
100.000	76.000	12.941	11.000	÷ 1.941
110.000	83.600	15.449	14.000	÷ 1.449
120.000	87.600	16.769	17.000	231
130.000	94.900	19.178	21.000	1.822
140.000	98.000	20.201	25.000	4.799
150.000	105.000	22.511	30.000	7.489
175.000	122.500	28.186	43.250	15.064
200.000	140.000	35.379	58.000	22.621
500.000	350.000	127.359	238.000	110.641
1.000.000	700.000	280.659	538.000	257.341

Ligningsmæssige *fradrag* i procent af bruttoindkomst er beregnet efter selvangivelsesundersøgelsen for indkomståret 1976, Statistiske Efterretninger nr. A 51, 1977, side 1136, tabel 6.

Statsskatten er beregnet for 1978:

personfradrag 13.300 kr., skattemæssig værdi for statskassen 1.915 kr.

af de første 71.000 kr. betales	14,4 + 4,2 pct. = 18,6 pct.
af de næste 56.800 kr. betales	28,8 + 4,2 pct. = 33,0 pct.
af resten betales	39,6 + 4,2 pct. = 43,8 pct.

De 4,2 pct. omfatter alm. folkepensionsbidrag 1,2 pct., særligt folkepensionsbidrag 2 pct. (ikke for personer, der er fyldt 67 år) og 1 pct. i bidrag til dagpengefonden.

DKP-skat er i modsætning til statsskatten beregnet på bruttoindkomsten:

Personfradrag 40.000 kr.:

40– 70.000 kr.:	10 pct.
70– 80.000 kr.:	20 pct.
80–120.000 kr.:	30 pct.
120–140.000 kr.:	40 pct.
140–160.000 kr.:	50 pct.
160–180.000 kr.:	55 pct.
180.000–	kr.: 60 pct.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til 1

De ligningsmæssige fradrag, der gradvis erstattes af personfradraget, er nærmere behandlet i »Indkomstskatteudvalgets betænkning«. De kan grupperes på følgende måde:

- a) Lønmodtagerfradraget.
- b) Indbetalinger til pensionsordninger med løbende udbetalinger, renteforsikringer i pensionsøjemed og indekskontrakter (dog ikke bidrag, som tilbageholdes af arbejdsgiveren som led i ansættelsesforhold).
- c) Præmier og indskud under 3.000 kr.s grænsen til livsforsikring, børneopsparing, selvpensionering og syge- og ulykkesforsikring.
- d) Gaver til alment velgørende institutioner.
- e) Løbende ydelser under ligningslovens § 14, stk. 2-6.
- f) Underskud fra foregående år samt negativ indkomst overført fra ægtefælle.
- h) Renter af privat gæld.
- i) Andre fradrag, som opføres under ligningsmæssige fradrag på selvangivelsen.

Forskellen mellem bruttoindkomst og skattepligtig indkomst kaldes ligningsmæssigt fradrag eller blot fradrag. I gennemsnit udgør fradragene 21 pct., men de varierer fra 8 pct. for de små indkomster op til 31 pct. for de store indkomster.

Forskellen er endnu større, end procenttallene viser, fordi fradragene trækkes fra i bruttoindkomsten og således nedsætter marginals-katten. Det vil sige, at fradrag på samme beløb har større værdi i kroner og øre, jo højere indkomsten er. De lave indkomster med ca. 6.000 kr. i fradrag får kun en skattelettelse på 1.116 kr., mens den rige mand med 200.000 kr. i bruttoindkomst har ca. 60.000 kr. i fradrag, og skattelettelsen er derfor på 26.280 kr., eller med andre ord: mens bruttoindkomsten stiger fire gange, så stiger skattelettelsen fra de ligningsmæssige fradrag 24 gange. Og den skat, som velhavne slipper for på grund af fradragene, skal andre betale. Derfor må de ophæves over 10-15 år.

Når fradragreglerne ophæves, vil administrationen blive befriet for meget tidkrævende kontrolarbejde i småtingsafdelingen, og skattereglerne vil blive mere logiske og gennemskuelige. Med ophævelsen af fradragreglerne sikres en mere effektiv ligning, og flere kræfter kan sættes ind på ligningsarbejdet.

Til 2

Styrken af progressionen og antallet af trin på skalaen må tilpasses det provenu, som staten har brug for til dækning af udgifterne minus gæld. Under de generelle bemærkninger er der gennemregnet et forslag for 1978.

Til 3

Den foreslåede skala med en marginalbeskatning på 60 pct. til staten giver ikke plads nok til de kommunale skatter, og derfor foreslås reglerne om skatteloft hævet fra 70 til 85 pct. (som i Sverige).

Til 4

Berettigelsen af lejeværdi af egen bolig hænger sammen med fradragsretten for private renteudgifter, og da sidstnævnte foreslås ophævet, foreslås lejeværdien ophævet samtidig som en konsekvens heraf. Hvis man vil ligestille ejere og lejere, burde man opretholde en lejeværdi af egen bolig beregnet på grundlag af egenkapitalens størrelse, men da vi samtidig foreslår fradragsretten for ejendomsskatter ophævet, fjernes de allervigtigste skattediskriminationer i forhold til lejerne. En total fjernelse af forskellen mellem de to boligformer vil kræve ændringer i støtteordningerne til det almennyttige boligbyggeri.

Ophævelsen af retten til at trække renteudgifter af privat gæld fra i den skattepligtige indkomst har hidtil mødt modstand, fordi man frygter, at ligningsmyndighederne ikke kan skelne mellem private og erhvervs-mæssige renteudgifter. Denne frygt er noget overdrevet, fordi 83 pct. af de private renteudgifter i 1977 vedrørte ejerboligen, og den kan ikke uden videre skjules som et driftsaktiv.

Renteindtægter pr. hovedperson var i 1977 på 3.610 kr., mens de private renteudgifter var på 9.614 kr. Der findes 2.874.261 hovedpersoner, og det vil sige, at der trækkes 17,3 mia kr. mere fra i renteudgifter, end der opgives som renteindtægter. På denne baggrund er DKP ikke bange for at ophæve rentefradragsreglen.

For at undgå misbrug ved opdelingen mellem private og erhvervs-mæssige renter kan man til indkomsten beregne 5 pct. af kontantværdien af private aktiver. Problemet tænkes at opstå omkring erhvervs-virksomheder, og derfor har forslagsstillerne ønsket at skille lønmodtagerne fra, hvilket er gjort med grænsen på 300.000 kr. beregnet på grundlag af de private aktivers samlede forsikringsværdi, beregnet af løssører, mens de lovpligtige forsikringsværdier på fast ejendom ikke skal med-

regnes. Til kontrol af værdien skal forsikringselskaberne have oplysningspligt på tilsvarende måde, som bankerne har oplysningspligt med bankindestående og renteaftast.

Til 5

Formuegevinster ved salg af private aktiver skal medregnes til den skattepligtige indkomst i USA, mens tab ikke kan trækkes fra, da de ikke er forretningsmæssige. Dette forslag kræver en ændring af statsskatteovens § 12. Med forslaget gennemførelse ophæves tillige forskellen mellem skattepligtig formue og bogført formue. Disse regler vil forenkle dødsbopbeskatningen m. m.

Meget store formuegevinster opstår nu ved salg af jord og fast ejendom, kursgevinster på obligationer, pantebrev og aktier, på fordringer, på landbrugets stambesætning og på private aktiver i øvrigt. Den særlige indkomstbeskatning af disse formuegevinster er begrænset af parcelhusreglen til salg af parcelhuse inden to år og tilsvarende for aktier. Disse meget snævre begrænsninger i beskatningen af formuegevinster bør omgående ændres.

Til 6

Forslaget er hentet fra betænkningen om nulindtægternes beskatning fra august 1974 og indkomstskatteudvalgets betænkning fra november 1977. For at undgå misbrug ved opdelingen mellem private og erhvervmæssige renter kan man til indkomsten beregne 5 pct. af kontantværdien af private aktiver. Problemet tænkes at opstå omkring erhvervsvirksomheder, og derfor har forslagsstillerne ønsket at skille lønmodtagerne fra, hvilket er gjort med grænsen på 200.000 kr. beregnet på grundlag af de private aktivers samlede forsikringsværdi.

Forslaget sigter mod at lade alle skattebøger være offentligt tilgængelige, således som det var tilfældet i medfør af kommunalskatteoven fra 1937, §§ 10-11. Formålet med at lade skattebøgerne være offentligt tilgængelige er at sikre en effektiv og demokratisk ligning. Med de nuværende skatteundragelser på milliardbeløb kan en sådan foranstaltning kun virke i samfundsøkonomisk gunstig retning. Forslaget kan fremsættes som en tilføjelse til ligningsloven:

»§ 35. Den af ligningsmyndighederne udarbejdede ligningsliste skal sammen med det af kommunalbestyrelsen vedtagne overslag over kommunens indtægter og udgifter for vedkommende regnskabsår - efter forudgående offentlig bekendtgørelse -

være fremlagt til eftersyn på et for kommunens beboere bekvemt sted i en måned.

Stk. 2. Enhver, der er ansat til skat ved den kommunale ligning, kan klage ikke blot over sin egen og andres beskatning, men også over, at nogen er forbigået i ligningen. Forinden nogen klage over en andens beskatning eller forbigåelse i ligningen afgøres, skal der gives den, der er genstand for klagen, lejlighed til at udtale sig om den.

Stk. 3. Endvidere kan enhver, som er ansat til skat ved ligningen i kommunen, for amtsrådet påklage hele ligningen med hensyn til de punkter, der hører under sammes afgørelse. Amtsrådet kan da i fornødent fald pålægge kommunen at omgøre ligningen; denne skal i så fald affattes på ny og fremlægges til beboernes eftersyn og påklage inden for 30 dage.«

Forslaget under punkt 6 c kan give anledning til at sikre kostbare genstande i bankbokse for at unddrage sig skat. Denne praksis er antagelig brugt til både sorte pantebrev og andre værdigenstande.

Forslaget sigter mod at give ligningsmyndighederne sikre oplysninger til at finde de mange skattesnydere, som årligt unddrager samfundet milliardbeløb.

Til 7

Siden 1957 har skiftende regeringer udvidet afskrivningsmulighederne, og særlig augustforligene har brugt denne mulighed som et middel til at give skattelettelse til arbejdsgiverne og til at stimulere anlægsinvesteringerne. Resultatet er skadeligt for beskæftigelsen, idet de alt for gode afskrivningsregler har betydet, at alt for mange arbejdere er erstattet med maskiner og arbejdsbesparende produktionsbygninger.

Det nuværende produktionsapparat udnyttes kun delvis, og derfor er det meningsløst og skadeligt med de store afskrivninger. De foreslåede procenter til begrænsning af afskrivningerne er hentet i betænkningen om nulindtægternes beskatning fra august 1974. Disse procenter er fastlagt ud fra driftsøkonomiske synspunkter for det, der er nødvendigt at afskrive. Det skattemæssige overskud vil naturligvis blive større med begrænsningen i retten til afskrivninger, men det betyder blot, at skatteevneprincippet genoprettes.

Til 8

Der består meget betydelige fordele ved konvertering af personlig indkomstskat til selskabsskat, og disse fordele er udnyttet gennem tusindvis af

nye aktie- og anpartsselskaber. Forslaget sigter direkte mod at styrke de små personligt ejede virksomheder på bekostning af selskabsformen. Forøgelsen af antallet af aktieselskaber fra 16.000 den 1. januar 1968 til godt 31.000 i 1974 havde næsten udelukkende det formål at rokere med aktiver, passiver, indtægter og udgifter, således at der blev opnået en lavere skat eller nulskat.

Det er også naturligt efter byretsdommen over storspekulanten Glistrup at stramme selskabsskatte- loven op på en række områder. Sådanne forslag lå allerede i betænkningen om nulindtægternes beskatning fra 1974.

Fra 1975 til 1977 blev 44 større selskaber grundigt kontrolleret af skattevæsenet. Det var første gang i Danmarks historie. Arbejdet gav 46 mill. kr. i ekstra skat eller 1.100 kr. pr. revisionstime. I alt blev indkomsten forhøjet med 155,7 mill. kr. hos de 44 selskaber, heraf 50 mill. kr. alene på Handelsbanken og 12 mill. kr. alene på NKT.

Danmark har ikke bare 44 selskaber, men mange tusinde, og de betaler kun 4 pct. af skatterne. Aktion Store Selskaber må fortsætte.

Selskabsskatten er kun på 37 pct., og det er meget mindre end i andre lande, f. eks. 55 pct. i Sverige. Det betyder også, at aktionærer med en marginalskat på over 37 pct. forsøger at placere fortjenesten i selskabet, især den del af indkomsten, der går til investering og opsparing.

Kommunernes andel af selskabsskatten foreslås forhøjet fra 15 til 50 pct. for at skærpe deres interesse i selskabsligningen og for at fordele skatten mere retfærdigt mellem stat og kommune.

Den personlige skat er en samtidighedsskat (kildeskat), medens selskabsskatten opkræves efterfølgende, som regel i november året efter indtjeningen. Hertil kommer, at selskabets skattepligtperiode indrettes i overensstemmelse med registreringsbestemmelserne, hvilket efter praksis medfører, at regnskabets begyndelsestidspunkt skydes tilbage til 6 måneder før stiftelsesdatoen. Sammenholdt med bestemmelserne i bogføringsloven, hvorefter det første regnskabsår i et selskab kan omfatte 18 måneder, medfører konverteringen af den personlige skat til selskabsskat en skattecredit på mere end 3 år.

Halvdelen af selskaberne er hjemmehørende i København, men hovedaktionæren bor som regel i Gentofte eller en anden rig kommune, hvorved de sammenfaldende interesser lignes to forskellige steder, og det er galt.

Fonds har status som selskaber, men beskattes efter helt andre regler. En fond har ret til særlige skattefordele, hvis den har et bestemt formål, hvis

den har en selvstændig bestyrelse med en uvildig person, og hvis fondens formue er definitivt uskilt fra stifterens formue.

Motiverne til at stifte en fond var oprindelig ønsket om at hjælpe værdigt trængende, og for at imødekomme denne frivillige hjælp støttede det offentlige den slags fondsdannelser med skattefrihed. På dette humanitære grundlag har vi fået en række skoler, klostre, hospitaler og asylselskaber (Vanførefonden o. a.).

Skattefriheden har imidlertid lokket andre til, der pressede hjælpen til værdigt trængende ned på et minimum samtidig med, at de selv fik skattelettelser. Der har også været andre motiver, navnlig bevarelse af en rigmandsslægt.

Den, der opretter en fond, bliver fritaget for indkomst- og formueskat af de midler, han overfører til fonden inkl. løbende ydelser.

Fonds kan skattefrit modtage gaver, udbytte af aktier, renter af lån og værdipapirer. Derimod skal fonds beskattes af indtægt fra næringsvirksomhed med 37 pct., der dog også kan undgås, hvis indtægten henlægges til almenvelgørende formål. Mange fonds lader 45 pct. eller mere af midlerne tilfalde stifterens slægtninge, mens resten uddeles til en lidt bredere kreds.

Hvis fondsstifteren først overlader fondskapitalen ved sin død, så skal den almenvelgørende kapital betale 12 pct. i arveafgift, mens den normale afgiftssats for ubeslægtede følger en progressiv skala, der ender med 90 pct. For den betingede del af fondskapitalen betales maksimalt 35 pct. i afgift.

Land og Folk bragte den 15. marts 1978 en oversigt over større virksomheder, der ejes af fonds, herunder virksomheder, der ikke ligefrem er kendt for filantropisk virksomhed – tværtimod.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at fonds må sorteres og erhvervs- og finansieringsprægede fonds beskattes som aktieselskaber.

Når de egentlige humanitære fonds er sorteret fra af et specielt nedsat udvalg, skal de fortsat være under offentlig kontrol, f. eks. af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor fonden har hjemsted. Ingen fonds skal kunne have hjemsted i mere end én kommune. Kommunalbestyrelsen skal kunne beskatte en fond som et aktieselskab, hvis dens humanitære formål ikke praktiseres. Alle fondsregnskaber skal være offentligt tilgængelige.

Kommanditselskaber kendes i et stadig stigende antal. Det er ikke længere en selskabsform begrænset til rederier, men butiksentre, ejendomsselskaber o. lign. organiseres også som kommanditselskaber, fordi de er skattefrie. De skal selvfølgelig også gøres skattepligtige og kommanditisterne

behandles som aktionærer. En amerikansk viceminister har udtalt, at olieselskaberne i 1973-74 under oliekrisen solgte olien til opdagede personer og opdagede selskaber blot for at presse prisen og profitten op. Det lykkedes, og det ser også ud til, at DUC kan tjene 3 mia. kr. på den danske Nord-

søolie og slippe med 8,5 pct. skat. Det er nødvendigt, at olieselskaberne sættes i skat efter bruttoomsætning, og at monopoltilsynet skærpes, så skatten ikke medregnes i detailprisen.

Forsikringselskaberne er skattefrie af de tekniske reserver, og de medregner kun 4,5 pct. rente til bonus. De bør beskattes.